

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL ŠVIETIMO ĮSTATYMO NR. I-1489 38 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
NR. XIIP-4094
(TAP-18-784(2), TAIS Nr. 18-10069)**

2018-08-28 Nr. NV-2262

Vilnius

Projektą teikia Švietimo ir mokslo ministerija.

Projekto tikslas. Nepřitarti Seimo nario J. Narkevič ir R. Tamašunienės pateiktam įstatymo projektui, kuriuo siūloma numatyti, kad:

- mokymosi pasiekimų patikrinimai organizuojami atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos ir tarptautinius teisės aktus, reglamentuojančius tautinių mažumų švietimą;
- visos bendrojo ugdymo mokyklos užtikrina lietuvių kalbos mokėjimą pagal švietimo ir mokslo ministro patvirtintas lietuvių kalbos programas atsižvelgiant į nevienodas lietuvių kalbos vartojimo ir mokymosi sąlygas.

Dabartinė situacija. Nuo 2011 m. ugdymo proceso teisinis reguliavimas yra orientuotas į vieningą lietuvių kalbos mokymą visose Lietuvos mokyklose. Mokymosi pasiekimų patikrinimai organizuojami vienodai visų mokomųjų kalbų mokyklų mokiniams, nepažeidžiant lygių galimybių principo.

Projekto esmė. Nepřitarti įstatymo projektui dėl šių priežasčių:

1. Įstatymo projektu siūlomas reguliavimas:

- nėra tikslingas, nes dabartiniu teisiniu reguliavimu ne tik plečiamas valstybinės kalbos mokymas mokyklose tautinės mažumos kalba, bet ir užtikrinamos vienodos galimybės tautinėms mažumoms priklausantiems asmenims įgyti visų lygių išsilavinimą.

- neatitinka teisinio tikrumo ir stabilumo principų bei pažeidžia tautinėms mažumoms priklausančių asmenų, kurių ugdymas jau yra vykdomas pagal visiems vienodas lietuvių kalbos ir literatūros pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrąsias programas, ir tų, kurie jau yra išlaikę valstybinį ar mokyklinį lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminą pagal vienodą programą, interesus. Lietuvos piliečių mokymas pagal skirtingas lietuvių kalbos programas be kita ko paskatintų visuomenės grupių socialinę atskirtį.

2. Pereinamuoju laikotarpiu (iki 2020 m.) nustatytas skirtingas lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino kalbos taisyklingumo ir kalbinės raiškos vertinimas tautinių mažumų kalba besimokantiems mokiniams. Dar didesnis neproporcingai skirtingas tos pačios švietimo sistemos dalyvių vertinimas diskriminuotų tiek lietuvių, tiek tautinių mažumų mokinius, kurie mokosi mokyklose lietuvių mokomąją kalba, prieštarautų Konstitucijoje įtvirtintam lygybės principui.

3. Kaimyninėse šalyse valstybinės kalbos mokymui taikomi (Lenkijoje) ar bus taikomi (Latvijoje) vienodi reikalavimai.

Derinimas. Nutarimo projektas suderintas su Teisingumo ministerija, apsvarstytas 2018 m. rugpjūčio 21 d. Tarpinstituciniame pasitarime ir pataisytas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2018 m. gegužės 30 d. išvadoje Nr. NV-1419 pateiktas pastabas.

Atitiktis Vyriausybės programai. Projektas tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlome svarstyti Vyriausybės pasitarime.

Patarėja

Jolanta Bieliauskaitė

Jolanta Bieliauskaitė, tel. +370 706 63985, el.p. jolanta.bieliauskaite@lrv.lt